

Budžeta komiteja

2023/2058(INI)

21.9.2023

ATZINUMS

Sniegusi Budžeta komiteja

Ekonomikas un monetārajai komitejai

par nodokļu politikas lomu krīzes laikā
(2023/2058(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Valérie Hayer*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Budžeta komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Ekonomikas un monetāro komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzskata, ka ES budžeta ietvaros īstenotā investēšanas politika un tā daudzgadu plānošana ir stabilizējošs faktors, kurš palīdz nodrošināt, ka ekonomikas cikla nestabilitāte un ekonomiskā lejupslīde valstī nelabvēlīgi neietekmē noteiktas ilgtermiņa investīcijas, kas veicina izaugsmi, ekonomikas noturību, konvergenci, zaļo pārkārtošanos un stabilu nodarbinātību;
2. atgādina, ka Savienības pašu resursu sistēma jau ietver mehānismus, ko asimetriskas krīzes laikā var uzskatīt par mēreniem automātiskiem stabilizatoriem, proti, uz pievienotās vērtības nodokli balstītos pašu resursus un uz nacionālo kopienākumu balstītos pašu resursus; atkārtoti norāda uz nepieciešamību pilnībā ievērot 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumam¹ pievienotā jaunu pašu resursu veidu, tostarp ES mēroga finanšu darījumu nodokļa, ieviešanai noteiktā juridiski saistošā ceļveža grafiku; turklāt mudina Komisiju turpināt centienus identificēt jaunus un, vēlams, patiesus pašu resursus un citus ES budžeta ieņēmumu avotus ārpus minētā Iestāžu nolīguma;
3. pauž nožēlu par to, ka Eiropas Savienībā, ņemot vērā tās ierobežoto kompetenci tiešo nodokļu uzlikšanas un sociālās politikas jomā, kā arī tās vispārējā budžeta ierobežoto lielumu, pašlaik nav efektīva un tūlītēja veida, kā krīzes laikā cīnīties pret nevienlīdzību un nabadzības risku, tostarp, pārdalot ienākumus starp individuāliem nodokļu maksātājiem vai māsājniecībām; uzsver nepieciešamību pastiprināt ES kompetenci un padarīt efektīvāku un demokrātiskāku lēmumu pieņemšanu ES nodokļu politikas jomā, tostarp, pārejot uz balsošanu ar kvalificētu balsu vairākumu saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru;
4. uzsver, ka Eiropa tāpat kā pārējā pasaule saskaras ar vēl nepieredzēta mēroga un steidzamības pakāpes izaicinājumiem klimata un vides jomā; vērš uzmanību uz to, ka principa “piesārņotājs maksā” tvērums un piemērošana ES tika pastiprināti, modernizējot emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu, taču tie joprojām ir sadrumstaloti un investīcijas šajā jomā joprojām ir nepietiekamas; atzīmē, ka efektīvāka cīņa pret uzņēmumu īstenotu plaša mēroga nodokļu apiešanu valdībām varētu nodrošināt ieņēmumus, kas nepieciešami, lai pārvarētu dzīves dārdzības krīzi, risinātu nevienlīdzības problēmu un finansētu kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kā arī rīcību klimata jomā, ilgtspējīgu attīstību un reaģēšanu humanitāras krīzes situācijā;
5. uzskata, ka jebkādi nodokļu uzlikšanas mehānismi Eiropas līmenī būtu pienācīgi jāizstrādā, lai izvairītos no kapitāla aizplūšanas un tādējādi nodrošinātu nodokļu taisnīgumu un palīdzētu risināt nevienlīdzības problēmu, nevis samazinātu nodokļu bāzi; šajā sakarā atgādina nepieciešamību ņemt vērā digitalizācijas ietekmi uz nodokļu bāzes mobilitāti; aicina Komisiju izvērtēt gadījumus, kad dalībvalstis piekopj kaitējošu

¹ Iestāžu nolīgums (2020. gada 16. decembris) starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai (OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.).

nodokļu praksi, lai piesaistītu privātpersonas ar lielu neto aktīvu vērtību;

6. prasa daļu no jebkādiem ieņēmumiem, ko gūst, pateicoties ES līmenī ieviestiem pastāvīgiem nodokļu uzlikšanas mehānismiem, noteikt par pašu resursiem, lai vēl vairāk pastiprinātu ES budžeta stabilizējošo funkciju un finansētu ES politikas prioritātes; atzinīgi vērtē fosilā kurināmā ražotājiem piemēroto pagaidu solidaritātes iemaksu, par ko vienojusies Padome; atzīmē, ka arī citas nozares, piemēram, agropārtikas, finanšu un farmācijas nozare, pēdējā laikā ir guvušas virspeļņu un ka tāpēc varētu būt lietderīgi iecerēt solidaritātes mehānismu nozarēm, kas ir guvušas nepamatotu pārmērīgi lielu peļņu; uzskata, ka Komisijai un Padomei būtu pastāvīgi jāizvērtē, vai ieņēmumi, ko gūst no jauniem krīzes laikā ieviestiem pagaidu nodokļu uzlikšanas mehānismiem, būtu iekļaujami ES budžetā (vai nu kā pašu resursi, vai kā citi ieņēmumi); atzīmē, ka no ES budžeta labums būtu jāgūst patērētājiem un uzņēmumiem, it īpaši neaizsargātām mājsaimniecībām un MVU;
7. atgādina, ka ES budžets ilgstoši ir ticis izmantots kā reaģēšanas instruments krīzes laikā; aicina Komisiju un Padomi izpētīt iespēju izmantot ES budžeta izdevumu un ieņēmumu mehānismus kā reaģēšanas un pārdales instrumentus simetriskas vai asimetriskas krīzes laikā, nekādi neapdraudot esošo politiku un programmu īstenošanu; šajā sakarā prasa izveidot papildu pastāvīgu īpašo instrumentu — pārsniedzot daudzgadu finanšu shēmas maksimālo apjomu —, lai ES budžets varētu labāk pielāgoties un ātri reaģēt uz krīzēm un to sociālajām un ekonomiskajām sekām dalībvalstīs.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	20.9.2023
Galīgais balsojums	+: 24 -: 2 0: 5
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Rasmus Andresen, Pietro Bartolo, Olivier Chastel, David Cormand, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Monika Hohlmeier, Moritz Körner, Joachim Kuhs, Camilla Laureti, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Dimitrios Papadimoulis, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Eleni Stavrou, Nils Torvalds, Nils Ušakovs
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Anna-Michelle Asimakopoulou, Martin Hojsík, Jan Olbrycht, Grzegorz Tobiszowski
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Asim Ademov, Estrella Durá Ferrandis, Daniel Freund, Ralf Seekatz

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

24	+
PPE	Asim Ademov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Siegfried Mureşan, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Ralf Seekatz
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Martin Hojsík, Nils Torvalds
S&D	Pietro Bartolo, Estrella Durá Ferrandis, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Camilla Laureti, Margarida Marques, Victor Negrescu, Nils Ušakovs
The Left	Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Daniel Freund, Alexandra Geese

2	-
ID	Joachim Kuhs
Renew	Moritz Körner

5	0
ECR	Bogdan Rzońca, Grzegorz Tobiszowski
PPE	Monika Hohlmeier, Eleni Stavrou
S&D	Eero Heinäluoma

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas